

waarin de taal de betekenissen dooreenschudt en door de afstand tot haar betekenissen op voorhand al tegen de positieve verwachting van betekenis rebelleert. [...] (T.W. Adorno, *Engagement*, in *Zur Dialektik des Engagements*, Frankfurt, Suhrkamp, pp. 7-31.)

Adorno zat er dikwijls naast. Maar ik deel zijn achterdocht omtrent de nood aan een 'betekenis' of 'boodschap' in kunst. De uitdaging om bewust in joodse termen te denken over mijn werk lag voor mij in het kijken naar één element van mijn specifieke specificiteit (en collectiviteit) – een element dat wezenlijk ontbrak in mijn eclectische reeks matrices – en zien of mijn versplinterde taal kon overleven. Er waren er die het anders oplosten: door 'grote momenten uit de joodse geschiedenis' op te roepen, raakpunten te zoeken met de droom van een 'erfgoed', enzovoort. Het is zeer begrijpelijk dat discussies over *Radicale Joodse Cultuur* impliciete vragen bevatten naar de relatie tot 'identiteitspolitiek' (bijvoorbeeld zionisme). Maar ik denk dat het onmogelijk is om dit soort vragen systematisch te beantwoorden gezien de veelheid van onze 'synagoges'.

Ik ben altijd een grote fan geweest van het Art Ensemble of Chicago en ik heb nooit gevonden dat hun slogan *Great Black Music: Ancient to the Future* ook maar iets te maken had met klassieke 'separatistische politiek'. Wel voelde ik aan dat hun wereldvisie, zoals die in hun *muziek* tot uiting kwam, *inclusief* was.

Op het gevaar af me kwetsbaar of geïsoleerd op te stellen, zou ik willen stellen dat diegenen onder ons die een band hebben met de term *Radicale Joodse Cultuur* hun diepste muzikale ervaringen – tenminste in onze vormingsjaren – kunnen terugbrengen tot verschillende soorten 'zwarte muziek'. Het is belangrijk om dit voor ogen te houden, gezien het herschrijven van de klezmer-geschiedenis als een continuum en niet als een zieltoegend genre dat aan een revival toe is. Zonder het gevoel van ontheemding dat velen van ons in een bepaald of in alle genres voelden, zou er nooit zoiets geweest zijn als 'downtown music'. Ik kan voor mezelf stellen dat ik niet op zoek ben naar een groter gevoel van 'horen tot' dan het deelachtig zijn aan die gemeenschap van ontheemden (misschien zoek ik dat wel maar wil ik het niet vinden! Sommigen noemen dit een uitgesproken 'joodse' houding...) Maar hier wordt ook de valstrik van de 'nieuwe joodse cultuur' duidelijk: de notie van 'er zijn' of 'horen tot'... *Mijn Radicale Joodse Cultuur* vindt zin in teksten als Lenny Bruce's *Jewish and*

Goyish (met het meesterlijke begin: 'Dig: I'm Jewish. Count Basie's Jewish. Ray Charles is Jewish. Eddie Cantor's goyish...'; geciteerd in *The Big Book of Jewish Humor*, uitg. William Novac/Moshe Waldoks; Harper Perennial 1990, pag. 60. Eddie Cantor was een populair, mainstream joods entertainer; 'goyish' betekent 'niet-joods', niet zelden in een ietwat pejoratieve betekenis gebruikt) en in de kunst van de vervolgd: de Celans, de Schoenbergs, de Benjamins... Maar ik weid uit... Terug naar de politiek...

Sommigen van ons in *RadJew Culture* komen uit een uitgesproken 'linkse' achtergrond en kunnen (verhit) debatteren over het gehalte van politiek engagement in onze muziek. Maar het zou fout zijn te veronderstellen dat de downtown NY avant-garde van nature uit een politiek 'linkse' beweging zou zijn. Sommige boegbeelden lijken 'apolitiek' op die onbewuste wijze die neigt naar populisme of libertijnsheid. En in dat soort op emotie drijvende politieke filosofieën is de ruk naar nationalisme, naar bloed-en-bodem-ideologieën sterk aanwezig. En toewijding aan cultureel nationalisme is nog steeds nationalisme ook al is het maar een kwestie van een sterk beeld te vinden. En niet bewust zijn van sociaal-politieke implicaties van een bepaald beeld doet die implicaties niet verdwijnen...

Dus, gezien het feit dat we geen consistente ideologie hebben, wat kunnen wij, muzikanten, een wereld bieden die er vaak op gericht lijkt om zichzelf op te blazen? De droom van het Spanje uit de 13de eeuw? Het paradigma van New York? De microkosmos van een muziekgroep die in zijn muziek en bezetting de complexiteit en multiracialiteit van een stad vertegenwoordigt?

Waarschijnlijk moet ik eindelijk toegeven dat mijn kostbare subjectiviteit een flinke deuk kreeg door de perceptie van *Radicale Joodse Cultuur* als een 'beweging'. Het is één aspect van het genie van John Zorn om een patroon gedetecteerd te hebben, iets in de Zeitgeist, en eenmaal het gedetecteerd was om er een perfect hyperbolische naam voor te bedenken. Als 'beweging' heeft de *Radicale Joodse Cultuur* gefaald. Maar het is inherent aan bewegingen dat ze falen. En het zijn geen mislukkingen alleen maar omdat ze mislukken. Er werd iets blootgelegd, er werd iets ontdekt – er is geen ommekeer mogelijk. Maar ik wil mijn collega Marc Ribot citeren: 'The first radical Jewish fests were interesting as external transgressions against external anti-Semitism. Then the fests changed and became interesting for constituting aggression against unwritten rules of Jewish expression

within Judaism. But by the third round of fests, it got so being 'really' Jewish meant playing Klezmer scales and being mad at Germans. To me that seemed like 'acting Jewish', which I am not interested in... so I quit. I am not a radical Jew anymore. I'm a cowboy, a spaceman, an Eskimo.'

Al wie trouw is aan zijn begrijpbaar gevoel van vervreemding is een eskimo. Het comfort van een 'genre' of 'etnische stijlfiguur' – hoe briljant gebruikt ook – is zichzelf iets wijsmaken. Maar ik wil hier niet in een depri-stemming eindigen. Niet terwijl ik in Alphabet City leef, terwijl ik in onze (afbladderende) Gouden Eeuw van Spanje leef, waarin Puertoricanen hun autoradio's opblazen, terwijl de 'jeunesse dorée' zichzelf een kick bezorgt door in een sjieke buurt te wonen voor 2000 \$ per maand, getormenteerde joodse bohémiens (mezelf inclusief) de downtown-geschiedenis bepalen, niet alleen van het sjetel uit het begin van de eeuw, maar ook de Ginsbergsiaanse-Kerouacianse-Burroughsiaanse geschiedenis... Dan zijn er de Poolse en Oekraïense restaurants, relictten vanuit die periode van het leven in East Village. En we hebben onze locale moskee – behoorlijk controversieel na 11 september – maar hij gaat zijn gang... en daklozen (nog altijd) van allerlei pluimage, Koreaanse 24-uren-traiteurs, Pakistaanse krantenverters, een volledig Japanse straat (verschillende restaurants, supermarkt, sakebars, bakkerij-café etc...). Ik hoef er geen tekeningetje bij te maken. De *Radicale Joodse Cultuur* is hieruit voortgesprongen – en glijdt er ook in terug. Wij *Radicale Joden* zijn tot de vaststelling gekomen dat we niet alleen maar 'Amerikanen' zijn – en dat is een goede zaak!

Kan dit de wereld redden, kan dit een model vormen om in alle verscheidenheid samen te leven? Waarschijnlijk niet... Want er is geen integratie zonder 'het integreren' en hoewel wij (de 'downtown' gemeenschap van muzikanten) inclusief zijn in onze geest, waarschijnlijk ook in ons hart, wanneer het eropaan komt om ons te horen is wat je het vaakst op scène ziet, een zee van blanke mannen.

Ik had besloten om te schrijven over wat ik ervaar, niet over wat ik zou willen ervaren. Onze invloeden komen van overal, en de meesten onder ons zijn hieraan trouw. Maar een meer gedetailleerd antwoord over de uitdagingen van het leven en werken in een multiculturele gemeenschap, vereist grotere uitdagingen om op te reageren.